

Večernik

Leto III. (X.), štev. 145

Maribor, ponedeljek 1. julija 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440

Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš. po tarifu

Oglaš. sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Dr. Gregor Žerjav

Danes že v družbi tisočev drugih sniva na pokopališču Sv. Križa na ljubljanskem polju spokojno svoj večni san. Po težkem trpljenju, po silnih viharjih bojov, v katerih sta ga vodili stalno samo dve temeljni misli: ljubezen do naroda, ljubezen do svojcev. Sebe ni poznal. Bil je tako širok in tako silen v svoji ljubezni do drugih, da se je vsega dal njim in da jim je žrtvoval tudi svoje zdravje, svoje življenje. To so čutili in tega so se zavedali te dni, odkar je pretresla Slovenijo in celo Jugoslavijo novica, da je v četrtek 27. junija ob zatonu dneva izdihnil dr. Žerjav svojo silno dušo, vsi oni tisoči, ki so ga v petek, soboto in v nedeljo pred pogrebom hodili kropiti; vsi oni tisoči, ki so se večeraj zbrali v prestolici Slovenije iz vseh delov Jugoslavije, da spremljajo velikega Groga na zadnji njegovi poti; vsi oni tisoči, ki so poslušali mogočni zbor Glasbene Matice »Umrli je mož«; vsi oni tisoči, ki so prisluškovali toplim poslovnim besedam pokojnikovih prijateljev in soborcev, ljubljanskega župana dr. Puca, bivšega poslanca in ministra dr. Grosogona, glavnega urednika listov koncorcija »Jutra« Viranta, občinskih svetnikov ljubljanskih Ivana Tavčarja in Josipa Turka in zastopnika ministrstva socialne politike; in vsi oni, ki so v težki bci zaplakali, ko mu je ob odprtem grobu spregovoril v slovo njegov najintimnejši prijatelj in sobojevnik, bivši poslanec in minister dr. Kramer besede, ki so padale turobne in težke, kakor svinec v srca prijateljev in znancev vsilile solze v oči sleherne mu. Vsi ti tisoči in tisoči, in vse one nepregledne množice, ki so od Kazine pa preko Dunajske ceste in mimo Sokolskega Tabora tia ven do Sv. Križa tvorile špalir, vse to je čutilo: izgubili smo del svojega narodnega telesa, nenadomestljiv del svoje notranje sile; izgubili smo moža, ki je preko vseh bridkosti življenja, preko vseh ogabnosti vsakdanjih bojov ohranil nespaljen svoj silni mladostni idealizem, moža, ki je tudi v najtežjih trenutkih svojega življenja, v trenutkih, ko ga je že mnogokrat poprej grabila na vrat neusmiljena smrt, vedel dajati vedno tolažbo vsem onim, ki so je pri njem iskali.

Končano! Da je vzdržal tako dolgo, skoro dve desetletji s težko boleznijo v svojem organizmu, smo se imeli zahvaliti samo njegovi nezlomljivi energiji in železni volji do življenja in dela. Nisem poznal in ne poznam tudi še danes med nami moža, ki bi mu v tem pogledu bili od daleč enak. Njegovi bivši poslanski tovariši dr. Kukovec, dr. Pivko in drugi so mi o tem pripovedovali mnogo, mnogo. Kakor mravlja je delal, snoval in koval od zore do mraka in pozno, pozno v noč. Ko je bil minister, je po navadi sedel pri delu do zgodnjih jutranjih ur in navsezgodaj zjutraj je bil že zopet med prvimi v poslanski zbornici, kjer je sodeloval vedno s svojim širokim znanjem in s svojim jasnim, treznim razumom, s svojo pripravo, nič retorичno a tembolj tehtno besedo. Njegova beseda je bila zlasti uvaževana v finančnih in gospodarskih vprašanjih sploh, v katere se je pogledil s pridnostjo mravlje in katera je široko in globoko obvladal. Njegovo sodelovanje zlasti v carinskih in valutnih vprašanjih v prvih povojnih letih je mnogo pripomoglo, da nismo doživljali še hujših katastrof v oni težki dobi valutnih in finančnih kriz.

Padel je najodličnejši ideolog narodnega edinstva: ne onega meglenega, fantastičnega jugoslovenstva, ki tava po

svetu brez konkretnih ciljev. Ne! Svojo jugoslovensko ideologijo si je ustvaril že v zgodnji dijaški mladosti in ji je dal prvega duška, ko je vodil l. 1904 slovensko akademsko omladino na kongres jugoslovenskega dijaštva v Beogradu in tam pozdravljal bodočega kralja vseh južnih Slovanov. Konsekventni borec te ideje je nadaljeval borbo zanj v solčni Gorici, ob Adriji v Trstu, med vojno tiho iz kon-

spodarsko misel skoro nedostopnega liberalizma 80- in 90-ih let v skupni fronti z ostalo omladino ustvarjal nove temelje napredne slovenske politike na osnovah kulturnega podviga naroda in izpopolnitve njegove gospodarske organizacije, je šlo kakor osvežujoča sapa preko slovenskih poljan. Dvigala se je velika kulturna zgradba knjižnice in prosvetnih društev, mreža, ki je v silnem zamahu prepregla vso Slovenijo in se tudi še danes neprestano izpopolnjuje. Pričelo se je še bolj sistematsko drobno zadržno delo. Nova generacija je v globokem spoznanju socialne strukture naroda pokazala smisel za njegove socialne potrebe in dr. Žerjav kot minister socialne politike je z raznimi delavsko-zaščitnimi, invalidskimi in drugimi socialnimi zakoni — v kolikor mu jih ni pokvarila socialno konservativna večina vlade! — pokazal, kako globoko je poznal tudi socialne probleme.

Z dr. Žerjavom je pa legel v grob tudi mož, ki je imel kakor malokdo iz južnega dela Slovenije globoko razumevanje za nacionalne in gospodarske potrebe naše severne meje. Že ko je v dijaških letih bil duševni vodja dela v počitniški dijaški organizaciji »Prosveta«, je vedno gledal, da se je snovanju knjižnic in kulturnemu delu na naši severni meji sploh posvečala čim največja pozornost.

Pozneje je kot večletni tajnik Ciril-Metodove družbe zopet imel svoj pogled v

prvi vrsti obrnjen na našo severno mejo, ki mu je silno k srcu prirasla. Z njegovim sodelovanjem so vse tri predvojne slovenske pokrajinske napredne stranke za Štajersko, Kranjsko in Goriško napravile skupen eksekutivni odbor, zlasti iz razlogov nacionalnih razmer na Štajerskem, kjer je slovenska napredna politična struja bila pod koncentričnim ognjem s strani klerikalne in nemške stranke in je nujno trebala moralne opore ostale napredne Slovenije.

Globoko razumevanje za naš obmejni problem pa je pokazal dr. Žerjav takrat, ko je šlo za provizorno določitev demarkacijske črte med našo državo in Avstrijo. Znano je, da smo imeli razen Francozoov glede bodočih meja naše države na zapadu in severozapadu skoro vse proti sebi. 10. februarja 1919 so bila v Mariboru v takratni pisarni generala Majstra v sedanjih Veliki županiji med zastopniki graške deželne vlade, katero so zastopali deželni glavar Ritter v. dr. Haan, dr. Rintelen, radgonski dr. Kamniker in drugi, ter med zastopniki naše deželne vlade v Ljubljani Dasi težko bolan, je vendar dr. Žerjav, ki mu je deželna vlada kot podpredsedniku poverila to nalogo, šel na pot in skupno z generalom Maistrom, s pokojnim dr. Rosino in dr. Verstovškom, z dr. Hohnjem in drugimi je vodil pogajanja cel dan pozno v noč. Dosegel je vkljub silnemu odporu Gradčanov demarkacijsko črto ob Muri, z Apaško kotlino in Radgono vred, kjer pa je na ponovna prigovarjanja francoskega zastopnika Montequa privolil v mešano upravo. Izločilo se je vprašanje Maribora, katero so hoteli Nemci po vsi sili imeti rešeno že na tej konferenci. Določila se je nevtralna čona za našo demarkacijsko črto, ki je šla naprej od Špilje čez Ernovž, Lučane, Remšnik ter Sv. Jernej in Sv. Lovrenc nad Soboto, v širini 2 do 8 km, in iz katere so morali Nemci umakniti svoje čete. Železnica Špilje Ljutomer je ostala v naši upravi. V že zgoraj omenjenih razmerah je bil to lep uspeh, ki je bil mogoč v glavnem po naklonjenosti francoskega posredovalca.

Svojo ljubezen do naše severne meje in do mariborske oblasti sploh je pokazal dr. Žerjav še ponovno pozneje kot predsednik deželne vlade, kot minister itd. Mnogokrat sem se čudil v razgovoru, kako podrobno je bil vedno informiran skoro o vsaki najmanjši malenkosti iz naše mariborske oblasti.

Duh Tvoj, Gregor, bo večno živel med nami. Da bi nam bila vzor Tvoja idealna borbenost, Tvoja nesebična, impulzivna, nikdar mirujoča delavnost, Tvoja nezlomljiva vera v lepšo bodočnost! Daj so Ti, mrtvemu levu, še zadnje brco od tam, kjer ni bilo drugega pričakovati, ker so vse življenje od tam lili na Tebe gnoj in smrad. Da bi po Tvoji smrti ne ostali sami sebi dosledni v svojem nekrščanskem sovraštvu, temu bi se čudili. Naj Te ne vznemirja to v Tvojem tistem spanju! Vedi, da stojimo ob Tvojem grobu z bolestjo in vendar s polno vero v srcu, kakor si nas je Ti učil, Tvoj naraščaj in mi vsi, ki smo Te poznali in ljubili.

Slava Ti, Gregor, Tvoj duh ostane živ med nami večno!

Tretji kraljevič!

V NOČI OD 28. NA 29. JUNIJA SE JE RODIL NA BLEDU TRETJI KRALJEVIČ.

V noči od 28. na 29. junija malo pred polnočjo se je narodil v kraljevem dvorcu na Bledu tretji sin našega prevzvišene kraljevskega para. O porodu je bil izdan kratek komunike, ki naglašala, da sta mati in dete zdrava. Vest se je takoj razširila po vsem Bledu in vzbudila splošno radost. O veselem dogodku je bil takoj obveščen tudi kralj, ki se je mudil v Topoli. Kralj je s svojim spremstvom takoj krenil na pot in odpotoval na Bled, kamor je prispel na Petrovo in Pavlovo

v spremstvu ministrskega predsednika in ministra pravde, ki sta nato podpisala protokol o rojstvu tretjega princa. Ljubljanski pravoslavni prota je dete blagoslovil in mu dal začasno ime Pavel. Svečani krst se bo izvršil še le pozneje. Pri krstu bo princ kumoval angleški princ yorški, ki bo osebno prispel na Bled. Iz vseh delov države, pa tudi iz inozemstva prihajajo neštete čestitke in izrazi radosti nad veselim dogodkom.

Pozdravljeni, slovenski kraljevič!

Maribor ob rojstvu tretjega kraljeviča.

101 topovski strel je rano jutraj na Petrovo in Pavlovo oznanjal Mariboru in okolici, da se je v Suvoboru, letni rezidenci naše kraljevske rodbine na Bledu, rodil tretji kraljevič. V Mariboru so ga napravili kratkoma za slovenskega kraljeviča in na vse načine dali duška svojem veselju nad tem radostnim dogodkom. Od Vidovega dne komaj pospravljene zastave so se znova pokazale razstreh in veselo zaplapolale v hladno jutro. Streljanje topov je trajalo od 6. jutraj skoraj do popoldne. Sprva si Mariborčani niso bili takoj na jasnem, za kaj gre, ko jih je na vse zgodaj zdramilo grmenje topov. Kmalu pa so jo »pogrunтали« in z naraščajočim zanimanjem šteli 19, 20, 21, — princesa, 22, ne — princ. Živijo slovenski kraljevič!

Radostni dogodek je bil seveda glavni tema vseh razgovorov. Rodoljubi, ki uporabljajo vsako priliko, so tudi ta radostni dogodek proslavili po stari slovenski navadi ter zvrnili že dopoldne marsikak kozarček na zdravje novorojenega kraljeviča. Velika radost je zavladovala pa še posebej v mariborski moški kaznilnici. V grešnikih, ki delajo pokoro za debelim jetniškim zidovjem, so topovski streli,

odmevajoči v zgodnjem jutru med mračnim zidovjem, vžgali nov plamenček upanja na amnestijo. Ta in oni že šteje dneve, ki jih bo še presedel v ječi in se veseli radostnega dogodka, ki bo morda tudi njemu prinesel tako težko pričakovano svobodo.

Največje zanimanje pa vlada seveda za to, kako ime bo dobil slovenski kraljevič. Stave so na dnevnem redu. Verni Slovenci se zavzemajo za to, da bi ostal kar Pavel — Petra že imamo — ker se je rodil pravzaprav na praznik svetega Petra in Pavla in ker je Pavel lepo krščansko ime, domače tudi v kraljevi rodbini. Slovenski rodoljubi se ogrevajo za to, da se mu da ime kakega slovenskega kneza in pretresajo, ali bi ne kazalo dati kraljeviču ime Samo, po slovenskem knezu z Gospe Svete. Lokalpatrijoti so za enostavnejše rešitev in pravijo, naj bo Janez. Bolj učeni pa so dognali, da bi ne bilo prav ne eno ne drugo. Slovenski kraljevič naj ima pristno slovensko ime in naj bo Hotimir, po prvem slovenskem knezu, ki je vladal še mnogo pred hrvatskim kraljem Tomislavom in je baje najpristnejši slovenski knez. Samo je bil baje Čeh, če ne celo žid. Kri naše krvi pa naj ima naše ime in zato — Hotimir. V ostalem pa so to le razmotrivanja in na osnova številnih stav, ki pa vse kulminirajo v želji, naj bi bil slovenski princ zdrav ko gorenjska grča.

Vajeniška in pomočniška razstava v Mariboru

LEP DOKAZ AGILNOSTI OBRT. DRUŠTVA. — PESTRA RAZSTAVA VAJENIŠKIH IZDELKOV, OČITUJE VISOKO STOPNJO OBRTNIŠTVA V MARIBORU.

Na praznik sv. Petra in Pavla je bila v veliki unionski dvorani v Mariboru svečano otvorjena obrtniška razstava vajeniških in pomočniških izdelkov. Oficijelna otvoritev razstave je bila prvotno določena na Vidovdan, pa se je morala za en dan preložiti zaradi službenih prireditelj, pri katerih so bili zadržani vsi oficijelni predstavniki, ki so sicer izrazili željo, da se udeleže otvoritve.

V navzočnosti zastopnika velikega župana, mestne občine kot pokroviteljice, Zbornice za TOI, predstavnikov raznih obrtniških organizacij iz cele mariborske oblasti in drugih povabljenih gostov je predsednik SOD g. Miho Vahtar v imenu razstavnega odbora pozdravil navzočete ter v kratkih besedah pojasnil namen in pomen razstave. Za njim je povzel besedo podžupan dr. Lipold, ki je v imenu mestne občine kot pokroviteljice otvoril

razstavo ter v lepili besedah vzpodbujal mojstre in naraščaj k nadaljnjemu plodnosnemu delu na polju obrtniške izobrazbe. Govorili so nato še predsednik Zveze kulturnih društev v Mariboru g. Skala, obrtno zadržani inšpektor gosp. Založnik ter g. Andrej Oset, kot zastopnik zbornice za TOI. Pod vodstvom prirediteljev so si na to gostje ogledali razstavo, ki predstavlja izdelke 290 vajencev in pomočnikov. O razstavi sami bomo še poročali.

Razstava bo otvorjena do 7. julija in bo imelo tako tudi izven mariborsko občino priliko, da se prepriča o znanju, pridnosti in napredku našega obrtniškega naraščaja. Upamo pa tudi, da bo občinstvo še bolj nego doslej pokazalo, da ve ceniti trud in požrtvovalnost prirediteljev in razstavljalcev.

Desetletnica osvobojenja Dravske doline

Proslava v Marenbergu.

V bližnjih mesecih poteče deset let, kar je bila osvobodena Dravska dolina izpod tujega robstva. Ta veseli dogodek in veliki jubilej ne sme iti neopaženo mino nas. Treba je baš v Marenbergu kot središču Dravske doline dati temu izrednega poudarka.

Zato je pripravljani odbor Narodne odbrane sklenil, da priredi dne 14. julija 1929 kolikor le mogoče veličastno proslavo tega jubileja po sledečem sporedu: 1. Jutraj sprejem in pozdrav gostov na kolodvoru; 2. odkritje spominske plošče iz bron v marenberški cerkvi v spomin v svetovni vojni padlim vojakom in onim, ki so padli v osvobodilnih bojih; 3.

sv. maša na cerkvenem trgu, ki jo bo daroval koroški rojak in begunec prošt g. Serajnik iz Dravograda; 4. Po sv. maši nastopijo na istem prostoru slavnostni govorniki iz Maribora; 5. povorka po trgu; 6. velika narodna veselica na šolskem vrtu.

Vsa sosedna društva prosimo, da ne priredijo tega dne nobenih svojih prireditev, ampak pridejo manifestirati v naš obmejni trg za svobodo. Pokažimo, da se zavedamo osvobojenja in da smo ga vredni, ne oziraje se na one, ki jim ta prireditev ne bi bila po volji.

Udeležbo sta obljubila tudi gg. veliki župan in general Maister.

Mariborski in dnevni drobiž

Prazniki

Malo kedaj nanese, da so kar trije prazniki skupaj. Letošnje leto je na praznikih bogato, slavimo razne obletnice, desetletnice in razne druge, za proslavo dobrodošle zadeve. Maribor je bil tokrat vse tri praznike dočela v znamenju sporta. Bilo je mnogo veselja, žalosti in sitnosti. ISSK Mariboru, ki je slavil svojo 10-letnico, je vreme zelo nagajalo, toda sportniki so vztrajni in se niso dali mnogo motiti. Prireditve so se vrstile po programu točka za točko. Bolj pa je podleglo vplivom vremena občinstvo, kar je bilo seveda zelo na škodo jubilarne blagajne. O rezultatih pestrega programa športnih prireditev bo poročal gosp. »športnik«, ki nič kaj rad ne vidi, da se lajki mešajo v tako sakrosantne zadeve, kakor je mariborski sport. Na splošno lahko Mariboru k uspehim prireditvam čestitamo, a zanj kakor tudi za druge organizacije pa je proslava dala nauk, da ne kaže prirejati tako velikopoteznih prireditev na koncu mesca in za serijo praznikov. Dasi je mnogo običajnih izletnikov spriču nesigurnega vremena ostalo doma, je vendar prireditev zelo trpela — pomanjkanju občinstva, ker je pač večina uporabila tridnevni odmor za odidih v naravi in jo pobrisala na planine ali kam drugam v naravo, oni pa, ki so morali zaradi svojih javnih funkcij ostati doma, pa so preklinjali prireditelje, ki so jim pokvarili že dolgo nameravani izlet.

Pa tudi sicer so prazniki potekli v znamenju zadnjega. Gostilne in celo vinotoči so bili bolj slabo obiskani, dasi je zanimanje Mariborčanov za dobre vino-gradnikov, ki se dele »pod vejo«, postalo že legendarno. Policija je imela vse tri praznike mir in je z bilanco lahko zadovoljna. Med maloštevilnimi aretiranci je neki 18-letni, že dolgo zasledovani Franc K. iz Rogoznice pri Ptuj, ki je poleg tega, da je okradel svojega gospodarja na Remšniku, zagrešil še grd zločin po § 129 a. Z njim vred je bil izročen sodišču še neki 26-letni Štefan F., ki je ukradel svojemu gospodarju 1000 Din vredno zidarsko vrv.

O ostalih važnejših dogodkih praznične kronike, poročamo na drugem mestu.

Smrtna kosa.

Na predvečer Vidovega dne je izdihnil v Mariboru profesor Jakob Cimerman po dolgi in težki bolezni. Pogreb vzornega šolnika se je vršil v nedeljo popoldne ob številni udeležbi njegovih tovarišev, učencev in prijateljev. — Skoraj istočasno je preminul v Središču ob Dravi profesor Fran Vajda, zaslužen mož za naše šolstvo, ki si je stekel zlasti po prevratu za napredek in ureditev našega šolstva ogromnih zaslug. Zavrtna bolezen mu je sredi dela pretrgala nit življenja. Ob veliki udeležbi znancev in prijateljev so ga v nedeljo položili v prezgodnji grob. — V Gradcu je preminula v petek gospa Ana Schöber, posestnica in lastnica pekarije v Mariboru. Truplo je bilo prepeljano v Maribor, kjer je bilo danes popoldne položeno k zadnjemu počitku v rodbinsko grobnico. — Včeraj je preminula gospa S. Kompare, soproga uradnika. — Prizadetim naše sožalje!

V tujino...

Dosedaj je odšlo preko Maribora 2117 oseb na delo v francoske in nemške rudnike in na kmetije. Kakor izvemo, se še pripravljajo novi transporti naših delovnih moči, ki pojdejo kot sezonski delavci preko pretesnih mej naše domovine.

Vandalizem.

V zadnjem času dobivamo z vseh strani pritožbe, da neki pobalini trgajo lepake, ki jih z velikimi žrtvami izdajajo razna društva in organizacije, v reklamne svrhe za svoje prireditve. Tako so tokrat zlasti trpeli lepaki ISSK Maribora. Ker tak vandalizem ne škoduje samo prizadetim društvom, marveč tudi ugledu našega mesta pred tujci, prosimo policijo, da ta »šport« energično iztrebi in krivce eksemplarično kaznuje.

Porušene ceste.

Zadnje deževje je povzročilo v okolici Maribora več plazov, ki so poškodovali ceste. Tako se je na Meliskem hribu vrtgal velik plaz in zasul cesto proti Sv. Petru. Za silo so cesto so toliko odkopali, da lahko vozijo z lažjimi vozili. Cesto bo treba končno zavarovati pred večnimi plazovi. Še huje je razdejana pot, ki pelje ob Dravi od dravske brvi proti Sv. Jožefu. Pot ki pelje od cerkve mimo izvirkov, je podobna gorskemu hudourniku. Ker uporabljata to pot mnogo Studenčanov, bi bilo pač želeli, da se mero-dajni čimprej pobrigajo za popravilo.

Drava pada.

Po zadnjih nalivih je Drava zelo narasla, tako da je v spodnjem toku, zlasti na Dravskem polju grozila poplava. Že včeraj, še bolj pa danes je začela Drava rapidno padati. Na mestih, kjer so si ribiči zadnje dni zgradili jezove, se je pokazal prodec. Padanje Drave je prav dobrodošlo športnikom, ki se v deročih valovih niso čutili nič kaj varne, pa tudi kopalcem, ki upajo na lepšo kopalno sezono.

Opozorilo!

Vse cenjene naročnike opozarjamo, da smo današnji številki priložili položnice in jih prosimo, da čimprej poravnajo naročnino. Ker pričenja sedaj novo polletje odnosno tretje četrtletje, prosimo vse, ki jim je naročnina potekla, da jo obnove in pridobe »Večerniku« še novih naročnikov. Zamudnikom bomo, morali, dasi ne radi, ustaviti nadaljno pošiljanje lista.

Mestno kopališče

se zopet odpre jutri v torek, dne 2. julija.

Požar v Krčevini.

V petek je nastal požar v prekahevalnici Aleksandra Veronika v Krčevini pri Mariboru. Ker je bila stavba napol lesena, se je ogenj naglo širil. Domačini so ogenj k sreči takoj opazili in pozvali gasilce, vendar pa je pogorela skoraj vsa prekahevalnica. Škoda je precejšnja in za prizadete prekahevalca tem občutnejša, ker ni bil zavarovan.

Samomor policijskega detektiva.

V petek dopoldne okrog 10. je izvršil samomor na svojem stanovanju na Tržaški cesti policijski detektiv Anton Pučnik. Pognal si je kroglo v glavo ter je bil na mestu mrtev. Zdravnik rešilnega oddelka, ki je prišel z rešilnim avtomobilom, je mogel ugotoviti le smrt. Star je bil šele 43 let ter je veljal za vestnega uradnika. Kaj ga je pognalo v prostovoljno smrt, ni znano.

Za praznike je tekla kri...

V tvojici za dušik v Rušah je prišlo med 5 tam prehodno zaposlenimi zidarji do ostrega spopada. Končno je tekla kri: 29letni Ciril Klancnik je bil deležen udarcev svojih štirih tovarišev. Bil je občutno ranjen na glavi, a pri padcu je zadobil tudi težke notranje poškodbe. Zdravnik je odredil prevoz ranjenca v bolnico. Proti brezsrčnim tovarišem, ki so ravnali pod vplivom preobilo zavžitega alkohola, je uvedeno kazensko postopanje.

Nesreče in nezgode.

Na Vojašniškem trgu sta se v prepiru obdelali dve zastopnici »nežnega« spola, pri čemur je dobila Alojzija P. take bunke, da je morala iskati pomoči pri rešilnem oddelku. — Sofka Gode si je pri odpiranju steklenice razrezala levo roko in je močno krvavela. Rešilni oddelki ji je udil prvo pomoč. — Šestletna Slavica Potočnikova pa je morala iskati pomoči v bolnici. Padla je na neko steklenico, ki se je razletela, pri čemur si je Slavica močno razrezala levo koleno.

Tudi zanimiva ugotovitev.

Ne Petrovo in Pavlovo je bilo pri Sv. Petru nižje Maribora običajno »žegnaje«. Z največjim zadovoljstvom pa danes ugotavljajo, da tokrat ni bilo običajnih pretepov in v mariborsko bolnico niso pripeljali nobenega ranjenca, kar spada med velike redkosti vsakoletne Petrove kronike. Upamo, da bo tako tudi ostalo, kar bo sloves in priljubljenost Sv. Petra še bolj dvignila.

Štiri žrtve nesmiselnega streljanja

V šolah na Dravskem polju so imeli na praznik sv. Petra in Pavla blagoslovljanje zvonov. Kakor vselej pri sličnih cerkvenih slovesnih prilikah, so morali tudi tokrat v večjo slavo in čast božjo grmeti možnarji. Streljanje so prevzeli štirje domači posestniški fantje 19-letni Stefan Trčko, 20letni Anton Kaiser, 17letni Simon Trčko in 34letni Ivan Medved. Med streljanjem pa se je razpočil možnar in drobci so zadeli vse štiri. Stefanu Trčku je odtrgalo levo nogo in ga tudi sicer strašno razmesarilo. Zaradi izkrevavitve je nekaj ur po prevozu v bolnico umrl. Njegov brat Simon Trčko je dobil kos možnarja v desno nogo in mu grozi amputacija noge, ker si je brčkone inficiral kri. Njegovo stanje je zelo resno. — Antonu Kaiserju se je zapilil kos razpočenega možnarja v desno nogo, drugi kos pa se mu je zadril globoko v desno stegno. Obe njegovi poškodbi sta težke narave. Najstarejši strelec Ivan Medved bo plačal kratkotrajno zabavo pri streljanju z desno nogo. Velik kos

možnarja ga je zadel s tako silo, da mu je strlo desno nogo v kolenu. Mariborski rešilni oddelek je z dvema rešilnima avtomobiloma prepeljal ponesrečence v Mariborsko bolnico.

Skraini čas bi bil, da bi oblasti ali do cela prepovedale nesmiselno streljanje ali pa ga omejile na ta način, da bi od dotičnega župnega urada — če gre za cerkvene svečanosti — odnosno od dotične občine zahtevale primerno visoko kavcijo, ki bi zapadla v slučaju sličnih neizgled v korist ponesrečencev in njihovih svojcev. V ostalem pa bi se morda dalo streljanje, če že res ne gre brez tega, urediti tako, da bi proti primerni odškodnini nastopilo vojaštvo s poljubnim številom topov. Kdor bo več plačal, bo imel več streljanja. Na vsak način pa je treba nekaj storiti, da se preprečijo vsakoletne številne žrtve, ki jih zahteva streljanje z možnarji. Prav nič namreč ni verjetno, da bi neprestane nesreče same spametovale ljudi.

Jubilejne svečanosti ISSK Maribora

Slavnostna revija v obliki svetovnih publikacij, ki jo je izdal I. S. S. K. Maribor, je naznanila že v sredo, da obhaja »Maribor« svojo desetletnico. Svečane prireditve je otvoril v četrtek zvečer »večer dravskih čolnarjev«. Dasi je bil pričetek najavljen za 21. uro, so se jele množice gledalcev, ki jih je bilo nad deset tisoč, že ob 20. uri zbirati na obeh mostih in ob bregovih Drave. Ob 21. je zažarela dravska brv v tisočih žarnicah v narodni trobojnici. Bengalična luč je bajno razsvetljevala motno Dravo, rakete so švigale v zrak, ko so z lampijoni razsvetljeni sandolini zadrveli proti drž. mostu. Krasen pogled se je nudil na Dravo. Žal, le prehitro je minula bajna »beneška noč na Dravi«.

V petek predpoldne je sledila druga točka jubilejnih prireditev. Ob 11. uri predpoldne se je vršil v kazinu slavnostni občni zbor, ki so mu prisostvovali vsi zastopniki drž. in civ. oblasti. Zbor je otvoril predsednik I. S. S. K. Maribor ravn. Ciril Tomana. Pozdravil je navzoče predstavnike oblasti, zlasti podžupana mestne občine, protektorice desetletnice »Maribora«, dr. Lipolda.

Po pozdravnih govorih vseh zastopnikov in predstavnikov je prečital predsednik udanostno brzojavko Nj. Veličanstvu kralju Aleksandru kot najvišjemu pokrovitelju jugosl. sporta, ki so jo prisotni burno vzklikaje kralju odobrili.

Popoldne je sledil v Ljudskem vrtu sportni program. Vreme pa žal ni bilo

naklonjeno. Okrog pol 16. se je vlila močna ploha, ki je preplavila vse igrišče. Rezervna tekma S. K. Maribor : S. K. Rapid se je morala pri neodločenem stanju 0 : 0 prekiniti. Vključ skrajno slabim, terenskim prilikam pa so se tekme vendarle odigrale. Seveda pravega sporta tekme niso nudile. Zlasti je bila ovirana nogometna, ker je pred goli bilo do 20 cm vode, ki je tudi turbinska črpalka ni mogla izčrpati. Natančnejša poročila o vseh tekmah bomo objavili prihodnjič, danes navajamo samo rezultate:

I. S. S. K. Maribor : T. K. D. Atena 11 : 4 (3 : 3).

Mlade Ljubljančanke so nudile še dokaj odpora, zlasti v prvi polovici. Sodil je g. Cizel.

I. S. S. K. Maribor : F. A. C. 0 : 3 (0 : 1).

Dunajčanje so pokazali izbornu igro. »Maribor« je bil dobro razporejen. Pri večji odločnosti bi bil lahko zabil dva gola. Sodil je g. Mohorko.

Sobota je bila posvečena tenisu. Turnirja so se udeležili vsi mariborski igralci. Po zanimivem boju in ostru konkurenci je zmagala dvojica Lukman—Felber (Rapid).

V nedeljo predpoldne je otvorila številne prireditve regata na Dravi, ki ji je prisostvovalo na tisoče gledalcev. Zmagali so v kategoriji gg. posamič Petrovič (SKM), v kat. dam Kirbiševa (SKM) in v kategoriji gg. v dvojje brata Kotnik (Pož. bramba).

Regati je sledila kombinirana štafeta. Startalo je troje moštev (1 Mar., 2. Rap.) Zmagala je »Mariborova« v času 6:22:5 pred Rapid II 6:25.

Po štafeti je krenila veličastna povorka mariborskih sportnikov iz Tomšičevega drevoreda na Glavni trg. Sprevod sta otvorila predsednika »Maribora« in »Rapida«. V povorki so bili zastopani nogometaši S. K. Maribora, S. K. Rapida, S. K. Svobode, hazena, smučarji, veslači, tenisigralci, skavti, kolesarji, avtomobilisti in motociklisti. Na Glavnem trgu je sportnike pozdravil župan g. dr. Juvan.

Popoldne so se vršile nogometne in hazena tekme. Mladina »Maribora« je premagala »Rapidovo« 3:1 (1:0). Sodil je g. Bergant. Mlade, simpatične »Ilirijanke« so podlegle po trdi borbi »Mariboru« 11:9 (7:3). Pred zaključno tekmo so odigrali najmlajši S. K. Maribor 3. ml. in S. K. Adria iz Težna nogometno tekmo, ki je ostala neodločena 0:0.

Prijateljska tekma

S. K. Maribor : S. K. Ilirija 4:4 (3:1) je ostala že v tretjič neodločena. Tekma se je odigrala v oštrm tempu tako, da je imel dr. Planinšek zelo težaven posel.

S to tekmo so bile zaključene jubilejne prireditve.

DESETLETNICA JNS.

Jugoslavija : Č. S. R. 3:3 (2:2).

Zagreb : Praga 3 : 3 (2 : 1).

Oba dneva so se jugoslovanski igralci izbornu držali. Uspeh naše reprezentance je nad vse časten.

Desetletnica Ž. S. K. Hermes.

Ljubljanski železničarji so istočasno z »Mariborom« slavili desetletnico svojega obstoja. Pri nogometnem turnirju so sodelovali trije klubi. Tekme so izpadle naslednje: Hermes : Železničar (Mar.) 6 : 5 (2:1); Železničar (Zagreb) : Primorje 3 : 1 (1:1); Železničar (Mar.) : Primorje 1 : 1 (0:1); Železničar (Zagreb) : Hermes 3 : 1 1 : 0.

Inozemski sport:

Dunaj : Hungaria : Hakoah 3 : 1 (1:1), Slavija : Rapid 4 : 2 (0:2), Slavija : Hakoah 8 : 0 (2:0), Rapid : Hungaria 3 : 1 (3:0).

Teniški turnir v Wimbledonu: Lott (Anglija) : Koželuh 6:4, 6:1, 6:4 !; Austen : Kingsley 6:2, 4:6, 6:1, 4:6, 11:9.

V Ameriki je v četrtek premagal v boksu Nemec Schelling Španca Paolina, ki je veljal za gotovega zmagovalca.

Poslano

Ker širijo nekateri zlobni jeziki o meni neresnične vesti, sporočam tem potom, da bom proti vsakomur, ki bi se drznil še nadalje blatiti mojo osebo, sodnijsko postopal.

Alojzij Pregled, Ruše.

Zdravljenje vojnih invalidov v Toplicah pri Novem mestu

se prične 4. julija t. l. za vse upravičene invalide ljubljanske in mariborske oblasti. Obsega radioemanacijske kopeli po potrebi tudi mehanoterapijo; za ves čas zdravljenja brezplačno popolno oskrbo (hrano in stanovanje) v invalidskem domu v Toplicah.

Pravico do brezplačnega zdravljenja imajo na osnovi določil čl. 10. invalidskega zakona pretežki in popolni invalidi, izmed lahkkih in težkih pa samo oni, ki plačujejo manj nego 20 Din neposrednega davka, odnosno oni, ki so radi revmatičnih in sorodnih bolezni oglašeni za vojne invalide.

Prošnje je naslavljal na velikega župana ljubljanske oblasti. Prošnji mora biti priloženo: 1.) uradno poverjen prepis sodnega sklepa o priznanju invalidnine, s potrdilom sodišča, da je sklep pravo-močen, 2.) zdravniško izpričevalo uradnega zdravnika, da je zdravljenje potrebno; po potrebi je treba še priložiti 3. potrdilo davčnega urada o plačevanju neposrednega davka in 4.) invalidsko uverenje o zadnjem pregledu.

Dobo zdravljenja določi v vsakem posameznem primeru kopališki zdravnik povodom prve zdravniške preiskave. Nastanitev vseh invalidov brez izjeme je skupna v poslopju Invalidskega doma.

Knjige Vodnikove družbe

bodo tudi letos najlepše knjižno darilo, ki ga sprejme vsak član za borih 20 Din članarine. Ker je treba končno določiti višino naklade, naj se vsi, ki se doslej še niso prijavili, vpišejo v Vodnikovo družbo. Prijave sprejema knjigarna Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

Draga šahovska partija

Nedavno je končala zanimiva šahovska partija med Amerikancem Robertsonom iz Newyorka in Avstralcem Kaystonom iz Adelaide. Pred kakimi 6. leti je Robertson vprašal Keystone, če hoče z njim igrati partijo šaha. Keystone je privolil. In sta igrala, Robertson v Newyorku, Keystone v Adelaidi. Poteze sta si javljala pismenim putem: Robertson je pošiljal pisma »via Evropa« in skozi Sueški prekop, Avstralec pa čez Tihí ocean. Končno se je to obema zdelo predolgo in da bi igro pospešila, sta se dogovorila, da si bosta javljala poteze brzojavno. Tako se je tudi zgodilo. Nedavno je pa Avstralec matiral Amerikanca in Robertson je plačala stroške partije, namreč stroške pisem in brzojavk: 6000 dolarjev. Neverjetno kaj počenja boga-taši iz dolgočasje!

Rane v srce niso več smrtné.

Na dunajski kliniki Hochenegga so tekom zadnjega časa izvršili 12 operacij srčnih poškodb, od teh 8 z uspehom. Zadnja operacija je bila 16. t. m. Šlo je za 1 centimeter dolgo rano v desnem srčnem oddelku. Rano so zaprli s štirimi šivi brez narkoze. Seveda je to mogoče samo pri takojšnji operaciji.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 104

Zazdalo se mu je, da gleda groznja iz teh praznih oči.

Počasi se je odmaknil in brez šuma zatvoril vrata. Nato je s porogljivim nasmejom stresel rame.

»Aha!« je zarenčal. »Zdaj se bojim. A česa? Nema- ra tega starega norca? Kaj neki! Hajdimo na delo!«

Odločno se je obrnil v nasprotno smer, nego je iskal dotlej, ter je obstal pred drugimi vrati.

Opazno je odprl, pomolel glavo v špranjo in se nasmešnil.

»Tukaj je!« je zamrmral.

Res je bila tam. Bianka je spala mirno spanje srečnega otroka. Lahen smehljaj je plaval na temnordeči jagodi njenih ustnic. Njena krasna bela roka je visela iz postelje. Umerjeno gibanje njenega diha ji je rahlo dvigalo deviške prsi. Razbojnik je nehote zamolko vzplipnil:

»Vsi svetniki, kako je lepa!«

Nagla luč se je užgala v njegovih očeh; morda mu je šinila po možganih kaka nizka misel. Toda pomiril se je; prišlo mu je na um, da velja napraviti tu dobro kupčijo, ne pa izročiti se strasti, ki se je porajala v njegovih čutilih, surova in silovita, kakršna je bila njegova natura.

Bianke njegov vzklík ni bil prebudil.

Sandrijo je postavil svojo svečo na mizo, poizkusil dati svojemu obrazu izraz dobrohotne miline ter se s koncem prsta dotaknil gole dekličine rame.

Ob dotiku te svilnate, tople in dišeče polti pa ga je navdala nenadna plianost.

Sklonil se je ves zmeden in prepadel.

Njegove surove ustnice so se dotaknile Biankinih ust.

Deklica se je zbudila in preplašeno odprla oči ter se z grozo umaknila nazaj; obenem se je zavila v odejo ter zakričala v strašnem obupu:

»Juana! Juana!...«

Odgovorilo ji je zamolko ječanje.

Sandrijo se je bila vrnila njegova hladnokrvnost.

»Bebec!« se je oštel. »Pokvarim si še najlepšo priliko do sreče, ki se mi je kdaj nudila.«

Bianka se zdaj ni upala več ganiti; glas ji je zamiral v grlu od tesnobe; tresla se je ter instinktivno zapirala oči. Samo njena groza je bila še močnejša od njenega strahu; z mašinalnim gibanjem glave si je brisala ustnice ob odejo.

»Pomirite se, gospodična,« je dejal Sandrijo, »mč žalega vam nočem. Prosim vas, poslušajte me brez strahu in dobro preudarjajte moje besede, zato, ker ne smeva izgubiti mnogo časa. Prisegam vam, da se vani ne bo zgodilo niti najmanjše zlo. Sicer pa je brez pomena, če kličete Juano, ker je ni tukaj. Saj me poslušate, kaj ne da?«

Bianka je pokimala.

»Dobro,« je povzel Sandrijo. »Vidite, hotel sem vam povedati, da prihajam po naročilu vaše matere.«

»Moje matere!« je vzklíknila Bianka.

»Da, gospe Imperije. Ona me pošilja, in v dokaz, da vam govorim resnico, vam hočem povedati, kaj se je zgodilo z vami. Bili ste ugrabljeni iz hiše svoje matere proti njeni volji, če ne tudi proti svoji lastni. Gospa Imperija je vsa obupana. Naprosila je mene, da naj vas poiščem. Ali mi verjamete?«

Vse to se je zdelo deklici tako naravno in verjetno, da je zamrmrala:

»Nadaljujte...«

»Dobro!« si je mislil bandit. »Bitka je dobljena!«

Na glas pa je nadaljeval:

»Gospa Imperija, vaša mati, me je torej naprosila, da naj vas grem iskat. Vstregel sem ji ter se lotil naloge, da vas poiščem, in sreča me je privedla v to hišo, kjer vas je imel vaš ugrabitelj zaprto... Oh, le ne ugovarjajte, nepotrebno bi bilo... In zdaj poslušajte, kaj vam porečem. Umakniti se hočem v sosednjo sobo, kjer počakam deset minut. Vi pa boste porabili teh deset minut v to, da se oblečete; čez deset minut boste ne boste marali iti z menoj.«

»Iti z vami!« je vzklíknila deklica, ki se ji je vračala pomalem vsa njena odločnost. »Nikdar! Kdo mi more dokazati, da prihajate res po naročilu moje matere?«

(Nadaljevanje sledi).

Mali oglasi, ki jih objavljamo v posredništvu in oglasnih namene obdobja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zastava, dopolnjevanje in oglaševanje trgovskega ali reklamnega značka: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Gospodična

mlajša moč, z meščansko šolo, zmožna slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, strojepisja in stenografije, želi službe v kakršnikoli pisarni na deželi, kjer bi imela vsjo oskrbo. Naslov pove uprava »Večernika«.

Zgubil sem

v soboto 29. junija okrog 14. ure temno modri otroški plašč na poti od mestnega parka proti »Trem ribnikom«. Pošteni najditelj se naproša, da ga odda dr. Marinu, Razlagova ulica 15. 1581

Miren, starejši vpokojenec,

vodja mestne varnostne straže v pok. išče stanovanje sobe in kuhinje ali večje sobe s štedilnikom, za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Ne predalec«.

Štedilni kotel

iz bakra na prodaj. Vprašati: Vila Cvijeta, Kopitarjeva ul. št. 11. 1583

Vinotoč

sem odprla 29. junija t. l. v Rošpohu. Za obilen obisk se priporoča Semenč. 1582

Nikjer v Mariboru

ne dobite **kravat** vseh vrst po tovarniških cenah od Din 4.— do 95.— kakor v

specijalni trgovini

kravat

v Vetrinjski ulici 24

Spomnite se CMDI

Solčno sobo

s separatnim vhodom oddam. Cvetična 21 II 1 1584

Izurjena pletilja

in ena učenka se sprejme. Pletarna M. Veziak, Splavarska ul. 6. 1573

V petek se je izgubil pes,

sivkasto ružave barve, visok 70 cm. — Najditelj se naproša, da ga odda proti nagradi v prazarni kave: Brata Požar, Tattenbachova 11. 1587

Kavarna Park

vsaki dan in ob vsakem vremenu koncert prvovrstnega kvarteta. Kapelnik Visocki. 1588

Dajte avtomobile,

motorje in kolesa strokovnjaku v popravilo. Vozili bodejo potem sigurno in brez defektov. Popravila se izvršujejo točno in po brezkonkurenčnih cenah. Brata Komel, mehanična delavnica, Aleksandrova c. 169. 1584

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočustvovanja ob prerani izgubi naše nepozabne soproge, ozir. matere, gospe

Marije Korošec

soproge delovedje delavnice drž. žel.

izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo. Osebito pa se zahvaljujemo cenj. gosp. predstojnikom, pevskemu društvu »Drava« za žalostinki, godbi »Drava« za žalne koračnice in vsem prijateljem in znancem iz delavnice in kurilnice drž. železnice.

Najlepša hvala vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev, kakor tudi vsem onim, ki so se v tako lepem številu udeležili njene zadnje poti.

Zalujoča rodbina Korošec

NAZNANILO PRESELITVE.

Vljudno sporočamo, da se je tvrdka **Jakob Perhavec** trgovina žganja, likerjev, ruma, konjaka l. t. d., s

1. julijem t. l. preselila v svoje nove prostore

GOSPOSKA ULICA št. 9

Svoje cenjene odjemalce prosim, da mi tudi v bodoče ohranijo doslej izkazano zaupanje. Solidne cene in točna postrežba bodo vedno moje najboljšje priporočilo. 1501

Vsemogočni Bog je poklical dne 28. junija 1929 k sebi našo preljubo in nepozabno mater, odnosno taščo, sestro in telo, gospo

Ano Schober, roj. Korenjak

hišno posestnico in vdovo po pekovskem mojstru

Zemeljski ostanki so bili v soboto, dne 29. junija t. l. prepeljani iz Graza v Maribor, kjer bodo v ponedeljek, dne 1. julija ob 16. uri slovesno položeni k večnemu počitku na pokopališču v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo brala v sredo, dne 3. julija ob 7. uri v župni cerkvi sv. Magdalene v Mariboru.

MARIBOR, dne 29. junija 1929.

Franc in Edit Schober

Vsi ostali sorodniki